

Βρυξέλλες, 29 Μαρτίου 2017
(OR. en)

7804/17

**Διοργανικός φάκελος:
2017/0035 (COD)**

**POLGEN 36
INST 154
JUR 167
CODEC 512**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	15 Φεβρουαρίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2017) 85 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2017) 85 final.

σνημμ.: COM(2017) 85 final

Στρασβούργο, 14.2.2017
COM(2017) 85 final

2017/0035 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Η παρούσα πρωτοβουλία δίνει συνέχεια σε δήλωση που διατύπωσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής, στο πλαίσιο της ομιλίας του για την κατάσταση της Ευρώπης, τον Σεπτέμβριο του 2016, σύμφωνα με την οποία: «Όταν τα κράτη μέλη της ΕΕ δεν μπορούν να αποφασίσουν μεταξύ τους αν θα απαγορεύσουν ή όχι τη χρήση γλυφοσάτης στα ζιζανιοκτόνα, δεν είναι σωστό να υποχρεώνεται η Επιτροπή από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβει σχετική απόφαση. Συνεπώς, θα τους αλλάξουμε αυτούς τους κανόνες — διότι αυτό δεν είναι δημοκρατία¹».

Σε πολλές περιπτώσεις όσον αφορά την έκδοση πράξεων υποκείμενων στη διαδικασία επιτροπολογίας, η Επιτροπή βρέθηκε τα τελευταία χρόνια σε μια κατάσταση όπου ήταν εκ του νόμου υποχρεωμένη να λάβει εγκριτική απόφαση, χωρίς να έχει επιτευχθεί ειδική πλειοψηφία μεταξύ των κρατών μελών που λάμβαναν θέση (είτε υπέρ είτε κατά) στην επιτροπή. Αυτή η κατάσταση της «μη διατύπωσης γνώμης» είναι, κατά την άποψη της Επιτροπής, ιδιαίτερα προβληματική, όταν πρόκειται για πολιτικώς ευαίσθητα θέματα με άμεσο αντίκτυπο σε πολίτες και επιχειρήσεις, π.χ. στον τομέα της υγείας και ασφάλειας ανθρώπων, ζώων ή φυτών.

Οι περισσότερες νομικές πράξεις της Ένωσης που εκδίδονται ετησίως εκδίδονται από την Επιτροπή βάσει των εξουσιών που της εκχωρούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ως συννομοθέτες, είτε μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, δυνάμει του άρθρου 290 της ΣΛΕΕ, είτε ως εκτελεστικές πράξεις, δυνάμει του άρθρου 291 της ΣΛΕΕ². Σε αντίθεση με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δυνάμει του άρθρου 290 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες και οι γενικές αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 291 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, θεσπίζονται εκ των προτέρων μέσω κανονισμών, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Αυτοί οι κανόνες και οι αρχές προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 (κανονισμός «επιτροπολογίας»)³.

Η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει στοχευμένες και περιορισμένες τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 και, συνεπώς, αφορά μόνο εκτελεστικές πράξεις.

Η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, τον Φεβρουάριο του 2016⁴. Η εν λόγω έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο κανονισμός έχει επιτρέψει την αποτελεσματική άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της Επιτροπής υπό τον έλεγχο των κρατών μελών. Η παρούσα πρόταση δεν στοχεύει, συνεπώς, στην αλλαγή αυτού καθαυτού του πλαισίου επιτροπολογίας. Ωστόσο, η έκθεση παρουσίασε επίσης περιορισμένο αριθμό προβληματικών περιπτώσεων, ιδίως σε σχέση με τη λήψη αποφάσεων για τους γενετικώς τροποποιημένους

¹ Ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης 2016: https://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_en

² Το 2016, η Επιτροπή εξέδωσε 137 κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και 1494 εκτελεστικές πράξεις.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁴ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 182/2011, COM(2016)92 της 26.2.2016.

οργανισμούς (ΓΤΟ). Στις περιπτώσεις αυτές, δεν έχει επιτευχθεί ποτέ ειδική πλειοψηφία μεταξύ των κρατών μελών υπέρ ή κατά ενός σχεδίου απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) και γενετικώς τροποποιημένων (ΓΤ) τροφίμων και ζωοτροφών. Αντ' αυτού, όλες οι ψηφοφορίες είχαν ως αποτέλεσμα τη «μη διατύπωση γνώμης», δηλαδή η επιτροπή δεν μπόρεσε να καταλήξει σε μια θέση είτε υπέρ είτε κατά ενός σχεδίου πράξης. Το ίδιο αποτέλεσμα επαναλήφθηκε σταθερά, εν συνεχεία, στην επιτροπή προσφυγών, ένα όργανο που σκοπός του είναι να συνδράμει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για ευαίσθητες και προβληματικές περιπτώσεις. Ως εκ τούτου, οι αποφάσεις στον τομέα αυτόν χρειάστηκε να λαμβάνονται συστηματικά χωρίς την υποστήριξη της ειδικής πλειοψηφίας των κρατών μελών στην επιτροπή⁵.

Η Επιτροπή έχει ήδη λάβει μέτρα προκειμένου να λαμβάνει υπόψη την ειδική κατάσταση στον τομέα των ΓΤΟ. Κατόπιν της οδηγίας για τις εγκρίσεις καλλιέργειας⁶, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2015, η Επιτροπή ενέκρινε, τον Απρίλιο του 2015, πρόταση που υιοθετεί την ίδια λογική τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές⁷. Η προτεινόμενη λύση περιλαμβάνει τη διατήρηση της κεντρικής διαδικασίας έγκρισης, ενώ παράλληλα επιτρέπει τη χρήση μέτρων εξαίρεσης από τα κράτη μέλη. Αυτή η πρόταση βρίσκεται ακόμη στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας.

Οι συζητήσεις σχετικά με την παράταση της περιόδου έγκρισης της δραστικής ουσίας γλυφοσάτης στο πλαίσιο της επιτροπής προσφυγών, το καλοκαίρι του 2016, έδειξαν ότι το πρόβλημα της μη διατύπωσης γνώμης δεν περιορίζεται στους ΓΤΟ. Και σε αυτήν την περίπτωση, τα κράτη μέλη δεν μπόρεσαν να επιτύχουν πλειοψηφία είτε υπέρ είτε κατά της απόφασης έγκρισης στην επιτροπή προσφυγών, και η Επιτροπή έπρεπε να αποφασίσει χωρίς την υποστήριξη των κρατών μελών⁸. Όπως προαναφέρθηκε, αυτό είναι και το πλέον προβληματικό σημείο, επειδή αυτές οι αποφάσεις συχνά αφορούν πολιτικώς ευαίσθητα ζητήματα με άμεσο αντίκτυπο σε πολίτες και επιχειρήσεις, ιδίως στον τομέα της υγείας και ασφάλειας ανθρώπων, ζώων και φυτών. Μολονότι είναι εξουσιοδοτημένη να αποφασίζει σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι, λόγω της ιδιαίτερης ευαισθησίας των εγχειρόμενων ζητημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει και αυτά, στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, να αναλαμβάνουν σε μεγαλύτερο βαθμό τις ευθύνες τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Αυτό, ωστόσο, δεν εξασφαλίζεται επαρκώς στις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιτύχουν ειδική πλειοψηφία, επειδή ορισμένα εξ αυτών αποφασίζουν να απέχουν κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας ή δεν είναι παρόντα στις συνεδριάσεις των επιτροπών ή της επιτροπής προσφυγών.

⁵ Βλέπε Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την αναθεώρηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για τους γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ), COM(2015)176 της 22.4.2015.

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2015/412 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) στην επικράτειά τους (ΕΕ L 68 της 13.3.2015, σ. 1).

⁷ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους, COM(2015) 177 της 22.4.2015.

⁸ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2016/4152/1 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2016, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 540/2011 όσον αφορά την παράταση της περιόδου έγκρισης της δραστικής ουσίας glyphosate.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι υπάρχει ανάγκη αντιμετώπισης του εν λόγω ζητήματος, μέσω λίγων και άκρως στοχευμένων αλλαγών στους κανόνες για τις διαδικασίες επιτροπολογίας. Κατά συνέπεια, ανακοίνωσε μια πρωτοβουλία για τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών επιτροπολογίας στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής 2017⁹.

Αυτή η πρόταση περιλαμβάνει τέσσερις στοχευμένες τροποποιήσεις. Το αντικείμενο της πρότασης περιορίζεται αυστηρώς σε αυτές τις τέσσερις στοχευμένες τροποποιήσεις και δεν διευρύνεται σε άλλο στοιχείο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Πράγματι, η Επιτροπή έχει την άποψη ότι το σύστημα που καθιερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 έχει αποδείξει συνολικά ότι λειτουργεί καλά στην πράξη και ότι εξασφαλίζει την κατάλληλη θεσμική ισορροπία όσον αφορά τους ρόλους της Επιτροπής και των άλλων εμπλεκόμενων φορέων. Η Επιτροπή φρονεί, συνεπώς, ότι έχει πρωταρχική σημασία να συνεχίσει να λειτουργεί το σύστημα ως έχει, αλλά για τις προτεινόμενες στοχευμένες τροποποιήσεις. Μοναδικός στόχος αυτών των τροποποιήσεων είναι η βελτίωση της λειτουργίας των διαδικασιών επιτροπολογίας στο επίπεδο της επιτροπής προσφυγών, προκειμένου να διασφαλίζεται ευρύτερη πολιτική λογοδοσία και οικειοποίηση των πολιτικώς ευαίσθητων εκτελεστικών πράξεων χωρίς, ωστόσο, να μεταβάλλονται οι νομικές και θεσμικές ευθύνες για τις εκτελεστικές πράξεις, όπως οργανώνονται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

• Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 προβλέπει έναν μηχανισμό ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή. Σύμφωνα με την πιο διαδεδομένη διαδικασία, η οποία καλείται «διαδικασία εξέτασης»¹⁰, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής υποβάλλουν σχέδια εκτελεστικών πράξεων σε μια επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και διατυπώνει τη γνώμη της, συνήθως με ψηφοφορία. Αυτές οι ψηφοφορίες ακολουθούν τον κανόνα της ειδικής πλειοψηφίας, όπως καθορίζεται στις συνθήκες. Σε αυτό το στάδιο της ψηφοφορίας της επιτροπής, τα ενδεχόμενα σενάρια είναι τρία:

- Εάν υπάρχει ειδική πλειοψηφία των κρατών μελών υπέρ του σχεδίου πράξης της Επιτροπής (θετική γνώμη), η Επιτροπή **πρέπει** να εκδώσει την πράξη.
- Εάν υπάρχει ειδική πλειοψηφία κατά του σχεδίου πράξης (αρνητική γνώμη), η Επιτροπή **δεν μπορεί** να εκδώσει την πράξη.
- Εάν δεν υπάρχει ειδική πλειοψηφία υπέρ ή κατά του σχεδίου πράξης (μη διατύπωση γνώμης), η Επιτροπή **μπορεί** να εκδώσει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης – πράγμα που σημαίνει ότι μπορεί επίσης να αποφασίσει να μην το εκδώσει.

Ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, υπό την προϋπόθεση ότι η ειδική πλειοψηφία των κρατών μελών δεν έχει αντίθετη γνώμη, είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας. Μόνο στην περίπτωση που τα κράτη μέλη επισημαίνουν την αντίθεσή τους με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να αποτραπεί η έκδοση εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή. Σε αυτό το σημείο, μπορεί να γίνει κάποιος παραλληλισμός με τις διατάξεις για τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, δεδομένου ότι για αυτές απαιτείται επίσης (ειδική) πλειοψηφία, όχι όμως στο πλαίσιο μιας επιτροπής, αλλά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο, προκειμένου μια πράξη να μην τεθεί σε ισχύ.

⁹ Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2017, Δημιουργία μιας Ευρώπης που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της, COM(2016) 710 της 25.10.2016.

¹⁰ Η συμβουλευτική διαδικασία δεν ισχύει στην περίπτωση αυτή.

Υπάρχουν, ωστόσο, πολλές συγκεκριμένες περιπτώσεις, που απαριθμούνται στον κανονισμό επιτροπολογίας¹¹, όπου η Επιτροπή κωλύεται νομικά να εκδώσει εκτελεστική πράξη σε μια κατάσταση μη διατύπωσης γνώμης, κατά το στάδιο της επιτροπής εξέτασης. Αυτό ισχύει σε τρεις διαφορετικές περιπτώσεις:

- (1) σε ορισμένους τομείς πολιτικής (φορολόγηση, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, προστασία της υγείας ή ασφάλειας ανθρώπων, ζώων ή φυτών ή οριστικά πολυμερή μέτρα διασφάλισης)·
- (2) εάν η βασική πράξη προβλέπει ότι το σχέδιο εκτελεστικής πράξης δεν μπορεί να εκδοθεί εφόσον δεν έχει διατυπωθεί γνώμη (η λεγόμενη ρήτρα «μη διατύπωσης γνώμης»)·
- (3) εάν αντιτίθεται στο σχέδιο πράξης απλή πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν την επιτροπή.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή παραπέμπει την εκτελεστική πράξη στην επιτροπή προσφυγών, η οποία απαρτίζεται επίσης από εκπροσώπους των κρατών μελών, αλλά σε υψηλότερο επίπεδο. Εάν στην επιτροπή προσφυγών δεν επιτευχθεί και πάλι διατύπωση γνώμης, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει το σχέδιο. Αυτό σημαίνει ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, στο τέλος της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή έρχεται αντιμέτωπη με ένα σενάριο μη διατύπωσης γνώμης, και διαθέτει τη διακριτική ευχέρεια να εκδώσει ή μη το σχέδιο εκτελεστικής πράξης.

Αυτή η διακριτική ευχέρεια για την Επιτροπή, σε περίπτωση μη διατύπωσης γνώμης, καθιερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Πριν από το 2011, σε περίπτωση μη διατύπωσης γνώμης στην επιτροπή, αντιστοίχως εάν το Συμβούλιο δεν προέβαινε σε ενέργειες, η Επιτροπή δεν είχε άλλη επιλογή από το να εκδώσει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης. Η αυξημένη ευελιξία καθιερώθηκε προκειμένου η Επιτροπή να μπορεί να επανεξετάζει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, και το αν θα πρέπει ή όχι να το εκδώσει ή να υποβάλει τροποποιημένο σχέδιο στην επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις θέσεις που διατυπώνονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής. Αυτό επισημαίνεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, όπου αναφέρεται ότι *«όταν εξετάζεται η έκδοση σχεδίων εκτελεστικών πράξεων που αφορούν ιδιαιτέρως ευαίσθητους τομείς, κυρίως τη φορολόγηση, την υγεία των καταναλωτών, την ασφάλεια των τροφίμων και την προστασία του περιβάλλοντος, η Επιτροπή, προκειμένου να εξεύρει ισόρροπη λύση, θα ενεργεί, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, κατά τρόπον ώστε να μην αντιστρατεύεται σε οιαδήποτε επικρατούσα θέση που ενδέχεται να ανακύψει εντός της επιτροπής προσφυγών»*.

Παρά ταύτα, αυτή η ευελιξία δεν απαλλάσσει την Επιτροπή από την υποχρέωσή της να λαμβάνει αποφάσεις σε περιπτώσεις όπως αυτές που σχετίζονται με αιτήματα έγκρισης για τη διάθεση στην αγορά προϊόντων ή ουσιών. Επειδή ο παραγωγός που έχει υποβάλει αίτηση έγκρισης έχει το δικαίωμα να λάβει απόφαση σχετικά με το αίτημα, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εκδώσει απόφαση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Στο προγενέστερο πλαίσιο επιτροπολογίας, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή προέβη σε παράλειψη, όταν δεν κίνησε τη διαδικασία έγκρισης μετά τη «μη διατύπωση γνώμης» στην επιτροπή¹².

¹¹ Απαριθμούνται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

¹² Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2013, στην υπόθεση T-164/10, Pioneer Hi-Bred International κατά Επιτροπής.

Στις συνολικά 1726 γνώμες τις οποίες εξέδωσαν οι επιτροπές το 2015, υπήρχαν δύο αρνητικές γνώμες και 36 περιπτώσεις μη διατύπωσης γνώμης, οι οποίες αντιστοιχούν περίπου στο 2% του συνόλου. 10 εξ αυτών παραπέμφθηκαν στην επιτροπή προσφυγών, η οποία επίσης κατέληξε σε μη διατύπωση γνώμης. Κατά την περίοδο 2011-2015, σε 36 από τις 40 περιπτώσεις που υποβλήθηκαν στην επιτροπή προσφυγών, η εν λόγω επιτροπή επιβεβαίωσε την ψηφοφορία που οδήγησε σε «μη διατύπωση γνώμης». Μολονότι αυτό αφορά έναν συνολικά μικρό αριθμό περιπτώσεων, αυτές οι καταστάσεις εμφανίζονται σε πολύ ευαίσθητους τομείς. Άρα, η επιτροπή προσφυγών δεν έχει συμβάλει στην επίτευξη της διασάφησης των θέσεων των κρατών μελών και έχει παρουσιάσει μικρή προστιθέμενη αξία έως τώρα. Η Επιτροπή θεωρεί, επομένως, ότι οι κανόνες που διέπουν την επιτροπή προσφυγών χρειάζεται να τροποποιηθούν, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης άσκηση του ρόλου της.

- **Συνεκτικότητα με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 είναι στοχευμένες και περιορισμένες, και αντιμετωπίζουν εξαιρετικές περιπτώσεις σε επίπεδο επιτροπής προσφυγών. Δεδομένου ότι το σύστημα που έχει καθιερωθεί με τον κανονισμό έχει στο σύνολό του αποδειχθεί ότι λειτουργεί καλά, η Επιτροπή κρίνει απαραίτητο να μην θιγεί αυτό το σύστημα κατά τα λοιπά.

- **Συνεκτικότητα με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την πρόταση της Επιτροπής αναφορικά με τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές¹³. Μολονότι η εν λόγω πρόταση αιτιολογείται επίσης εν μέρει από τα αποτελέσματα της μη διατύπωσης γνώμης στον συγκεκριμένο τομέα, η προτεινόμενη σε αυτή προσέγγιση είναι να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους. Αυτή η προσέγγιση ρυθμίζει την ειδική κατάσταση στον εν λόγω τομέα και δεν σχετίζεται με την ίδια τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η προσέγγιση που ακολουθείται στην παρούσα πρόταση αφορά αυτούς καθαυτούς τους διαδικαστικούς κανόνες, ανεξαρτήτως τομέα. Επομένως, οι δύο προσεγγίσεις είναι αλληλοσυμπληρωματικές.

Η πρόταση συνάδει επίσης με τους δύο προτεινόμενους κανονισμούς για την προσαρμογή στα άρθρα 290 και 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφόρων νομικών πράξεων, οι οποίες προβλέπουν τη χρήση της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο, σύμφωνα με τη δέσμευση που έχει αναληφθεί βάσει της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹⁴. Στους εν λόγω προτεινόμενους κανονισμούς δεν

¹³ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους, COM(2015) 177 της 22.4.2015.

¹⁴ COM(2016)799: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προσαρμογή στα άρθρα 290 και 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφόρων νομικών πράξεων οι οποίες προβλέπουν τη χρήση της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο και COM(2016)798: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προσαρμογή στο άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφόρων νομικών πράξεων στον τομέα της δικαιοσύνης οι οποίες προβλέπουν τη χρήση της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο. Βλέπε σημείο 27 της Διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ.1). Όσον αφορά ορισμένες πράξεις από τον τομέα της υγείας και ασφάλειας που είχαν εξαιρεθεί από τα ανωτέρω, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση ευθυγράμμισης σε εύθετο χρόνο.

προτείνονται αλλαγές σε σχέση με τις ίδιες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, αλλά επιδιώκεται ευθυγράμμιση των υφιστάμενων εξουσιοδοτήσεων με τις εξουσιοδοτήσεις των κατ' εξουσιοδότηση, και ενίοτε, των εκτελεστικών πράξεων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 291 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, τη νομική βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, τον οποίο αποσκοπεί να τροποποιήσει η παρούσα πρόταση.

• Επικουρικότητα

Η Ένωση έχει, δυνάμει του άρθρου 291 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, την αποκλειστική αρμοδιότητα να θεσπίζει τους κανόνες και τις γενικές αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

• Αναλογικότητα

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις περιορίζονται στα απολύτως αναγκαία για την αντιμετώπιση του ζητήματος και δεν υπερβαίνουν αυτό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων. Οι τροποποιήσεις περιορίζονται σε αλλαγές στο επίπεδο της επιτροπής προσφυγών.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η πρόταση προβλέπει περιορισμένες αλλαγές στις διαδικασίες έκδοσης εκτελεστικών πράξεων σε επίπεδο επιτροπής προσφυγών. Αυτές οι αλλαγές είναι καθαρά θεσμικής και διαδικαστικής φύσεως, για παράδειγμα δεν αλλάζουν τους κανόνες που προσδιορίζουν τους παράγοντες βάσει των οποίων θα πρέπει να αξιολογείται η έγκριση μιας ουσίας. Επομένως, αυτές οι αλλαγές δεν έχουν σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις. Συνεπώς, δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων.

4. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η επιτροπή προσφυγών προβλέφθηκε στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 προκειμένου να αναβαθμιστεί η συζήτηση, ιδίως στην περίπτωση που η επιτροπή εξέτασης δεν εκδίδει γνώμη, σε ένα πιο πολιτικό επίπεδο. Ωστόσο, μέχρι τώρα δεν έχει αποτρέψει την εμφάνιση καταστάσεων μη διατύπωσης γνώμης ούτε έχει συμβάλει στη διασάφηση της θέσης των κρατών μελών, παρουσιάζοντας, ως εκ τούτου, περιορισμένη προστιθέμενη αξία. Στόχος των προτεινόμενων αλλαγών είναι να περιοριστεί ο κίνδυνος εμφάνισης καταστάσεων μη διατύπωσης γνώμης σε επίπεδο επιτροπής προσφυγών, να διευκολυνθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς επίσης και να εξασφαλιστεί η πολιτική οικειοποίηση από τα κράτη μέλη ορισμένων ευαίσθητων αποφάσεων. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, αφ' ής στιγμής εγκριθούν, θα πρέπει να αντανakλώνται στους διαδικαστικούς κανόνες της επιτροπής προσφυγών, οι οποίοι θα πρέπει, ως εκ τούτου, να προσαρμοστούν σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

- **Αλλαγές στους κανόνες ψηφοφορίας για την επιτροπή προσφυγών**

Οι επιτροπές, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπής προσφυγών, διατυπώνουν τη γνώμη τους σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 στη διαδικασία εξέτασης με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφοι 4 και 5 της ΣΕΕ και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 238 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Το άρθρο 16 παράγραφος 4 της ΣΕΕ και το άρθρο 238 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ προβλέπουν διπλή πλειοψηφία. Ως εκ τούτου, ειδική πλειοψηφία επιτυγχάνεται εάν η πλειοψηφία:

- 1) περιλαμβάνει ποσοστό τουλάχιστον 55% των κρατών μελών. Αυτό σημαίνει ότι η ειδική πλειοψηφία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 16 κράτη μέλη.
- 2) εκπροσωπεί κράτη μέλη τα οποία συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού της Ένωσης¹⁵.

Στις περιπτώσεις που δεν λαμβάνουν όλα τα κράτη μέλη μέρος στην ψηφοφορία, το άρθρο 238 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ ορίζει ως ειδική πλειοψηφία ποσοστό τουλάχιστον 55% των συμμετεχόντων κρατών μελών, εφόσον η πλειοψηφία αυτή συγκεντρώνει ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των κρατών αυτών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν ελάχιστο αριθμό κρατών μελών τα οποία αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα κράτος μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Βάσει των εν ισχύει κανόνων, οι αποχές ή τα μη παρόντα ή μη εκπροσωπούμενα κράτη μέλη δεν προσμετρώνται για την επίτευξη ειδικής πλειοψηφίας υπέρ ή κατά, αλλά ούτε αφαιρούνται από τα συνολικά αριθμητικά στοιχεία βάσει των οποίων υπολογίζεται το 55% των κρατών μελών και το 65% του πληθυσμού της Ένωσης. Αυτό, στην πράξη, σημαίνει ότι οι αποχές που εκφράζονται κατά τις ψηφοφορίες, καθώς και οι απουσίες των κρατών μελών που αποφασίζουν να μην είναι παρόντα ή να μην εκπροσωπούνται, οδηγούν σε μεγαλύτερη πιθανότητα μη διατύπωσης γνώμης, μεταθέτοντας, ως εκ τούτου, την απόφαση στην Επιτροπή. Οι υφιστάμενοι κανόνες δεν παρέχουν κίνητρα στα κράτη μέλη, προκειμένου αυτά να ψηφίζουν υπέρ ή κατά ενός σχεδίου εκτελεστικής πράξης. Συνεπώς, οι υφιστάμενοι κανόνες ψηφοφορίας δεν έχουν επιτρέψει στην επιτροπή προσφυγών να παίξει τον ρόλο της.

Προτείνεται, επομένως, η αλλαγή των κανόνων ψηφοφορίας για την επιτροπή προσφυγών, με σκοπό τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης ενός σεναρίου «μη διατύπωσης γνώμης» και τη διασάφηση των θέσεων των κρατών μελών, ούτως ώστε στον υπολογισμό της ειδικής πλειοψηφίας τα κράτη μέλη που δεν είναι παρόντα ή που απέχουν να θεωρούνται «μη συμμετέχοντα κράτη μέλη». Αυτό σημαίνει ότι η διπλή πλειοψηφία (55% των κρατών μελών που αντιστοιχεί στο 65% του πληθυσμού) θα υπολογίζεται μόνο βάσει των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ψηφοφορία, και επομένως αυτών που ψηφίζουν υπέρ ή κατά, σύμφωνα με το άρθρο 238 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ. Η μειοψηφία αρνησικυρίας θα υπολογίζεται επίσης σύμφωνα με την ίδια διάταξη της συνθήκης.

Για να διασφαλιστεί ότι η ψηφοφορία είναι αντιπροσωπευτική, πρέπει να προστεθεί μια απαιτούμενη απαρτία στον κανονισμό επιτροπολογίας¹⁶, με την πρόβλεψη ότι μια ψηφοφορία

¹⁵ Τα αριθμητικά στοιχεία του πληθυσμού και τα ποσοστά που αυτά αντιπροσωπεύουν παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙΙ του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου, απόφαση 2009/937/ΕΕ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού (2009/937/ΕΕ) (ΕΕ L 325 της 11.12.2009, σ. 35), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2016/2353 του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2016 (ΕΕ L 348 της 21.12.2016, σ. 27).

θεωρείται έγκυρη μόνον εφόσον μια απλή πλειοψηφία των κρατών μελών είναι συμμετέχοντα μέλη στην ψηφοφορία στην επιτροπή προσφυγών. Οι αντίστοιχες αλλαγές θα ενσωματωθούν στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Όπως ήδη ισχύει, προκειμένου να αποφεύγεται η εμπλοκή στη διαδικασία λόγω μη επίτευξης της απαιτούμενης απαρτίας, η επιτροπή προσφυγών θεωρείται ότι δεν έχει διατυπώσει γνώμη, όταν εκπνεύσει η προθεσμία για την διατύπωση γνώμης από την επιτροπή προσφυγών.

- **Περαιτέρω παραπομπή στην επιτροπή προσφυγών σε υπουργικό επίπεδο**

Η επιτροπή προσφυγών, όπως περιγράφεται ανωτέρω, μέχρι στιγμής, γενικά, δεν έχει αποτρέψει καταστάσεις μη διατύπωσης γνώμης ούτε έχει συμβάλει στη διασάφηση της θέσης των κρατών μελών. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 κάνει αναφορά σε ένα κατάλληλο επίπεδο αντιπροσώπευσης¹⁷ και οι διαδικαστικοί κανόνες για την επιτροπή προσφυγών, όπως συμφωνήθηκαν από τα κράτη μέλη, ορίζουν ότι, κατά γενικό κανόνα, η αντιπροσώπευση στην επιτροπή δεν θα πρέπει να είναι επιπέδου χαμηλότερου των μελών της επιτροπής των μονίμων αντιπροσώπων¹⁸. Η πείρα δείχνει ότι τα κράτη μέλη μέχρι στιγμής, στις περισσότερες περιπτώσεις, εκπροσωπήθηκαν από τις μόνιμες αντιπροσωπείες τους.

Για να ενισχυθεί ο ρόλος της επιτροπής προσφυγών σε ιδιαίτερες ευαίσθητες περιπτώσεις, προτείνεται να προβλεφθεί δυνατότητα νέας παραπομπής στην επιτροπή προσφυγών, οσάκις δεν διατυπώνεται γνώμη. Αυτό θα επιτρέψει την εκ νέου αντιμετώπιση των προβληματικών ζητημάτων στο αρμόζον πολιτικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτόν, προτείνεται να προβλεφθεί ότι ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίζει να πραγματοποιεί νέα συνεδρίαση της επιτροπής προσφυγών, επισημαίνοντας ότι το κατάλληλο επίπεδο αντιπροσώπευσης για αυτήν τη συνεδρίαση είναι το υπουργικό επίπεδο. Για να καταστεί δυνατή η διοργάνωση μιας τέτοιας νέας συνεδρίασης, η προθεσμία για τη διατύπωση γνώμης από την επιτροπή προσφυγών θα πρέπει να παρατείνεται κατά έναν μήνα έως συνολικά και τρεις μήνες από την αρχική παραπομπή. Οι αντίστοιχες αλλαγές θα συμπεριληφθούν στο άρθρο 3 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

- **Δημοσιοποίηση των ατομικών ψήφων των εκπροσώπων των κρατών μελών σε επίπεδο επιτροπής προσφυγών**

Οι ψήφοι των εκπροσώπων των κρατών μελών στην επιτροπή προσφυγών διέπονται επί του παρόντος από τους κανόνες περί εμπιστευτικότητας που προβλέπονται στους διαδικαστικούς κανόνες για την επιτροπή προσφυγών¹⁹, όπως στην περίπτωση της επιτροπής εξέτασης και της συμβουλευτικής επιτροπής²⁰. Το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 προβλέπει ποιες πληροφορίες από τις διαδικασίες της επιτροπής μπορούν να δημοσιοποιούνται, και όσον αφορά την ψηφοφορία αναφέρεται στα «αποτελέσματα των ψηφοφοριών», δηλαδή μόνο στα συνολικά αποτελέσματα των ψηφοφοριών και όχι στις ατομικές ψήφους των κρατών μελών. Η Επιτροπή κρίνει ότι απαιτείται περισσότερη διαφάνεια όσον αφορά τις θέσεις των εκπροσώπων των κρατών μελών στην επιτροπή

¹⁶ Επί του παρόντος, οι διαδικαστικοί κανόνες προβλέπουν μια απαιτούμενη απαρτία και ορίζουν ότι απαιτείται η παρουσία της πλειοψηφίας των κρατών μελών (ΕΕ C 183 της 24.6.2011, σ. 13).

¹⁷ Άρθρο 3 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

¹⁸ Άρθρο 1 παράγραφος 5 των πρότυπων διαδικαστικών κανόνων της επιτροπής προσφυγών (ΕΕ C 183 της 24.6.2011, σ. 13).

¹⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 και το άρθρο 12 παράγραφος 2 των πρότυπων διαδικαστικών κανόνων, τα συνοπτικά πρακτικά των συνεδριάσεων δεν αναφέρουν τη θέση των επιμέρους κρατών μελών στις συζητήσεις της επιτροπής, ενώ οι συζητήσεις της επιτροπής είναι εμπιστευτικές.

²⁰ Βλέπε άρθρο 10 παράγραφος 2 και άρθρο 13 παράγραφος 2 των πρότυπων διαδικαστικών κανόνων για τις επιτροπές (ΕΕ C 206 της 12.7.2011, σ. 11).

προσφυγών. Η πρόταση για δημοσιοποίηση των ψήφων των εκπροσώπων των κρατών μελών στοχεύει στην ενίσχυση της διασάφησης της θέσης των κρατών μελών. Η αντίστοιχη διάταξη για τη δημοσιοποίηση των ατομικών ψήφων των εκπροσώπων των κρατών μελών θα συμπεριληφθεί στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και παράγραφος 5 του κανονισμού 182/2011.

- **Πρόβλεψη του δικαιώματος παραπομπής του θέματος στο Συμβούλιο για τη διατύπωση γνώμης**

Δυνάμει του άρθρου 291 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται από τον νομοθέτη να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις υπό τον έλεγχο των κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν διαδραματίζουν, επομένως, κανέναν ρόλο στην ίδια τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και η συμμετοχή τους περιορίζεται στο δικαίωμα ελέγχου δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των πράξεων της Ένωσης και ελέγχουν την Επιτροπή σε περίπτωση που της ανατίθενται εκτελεστικές αρμοδιότητες. Στις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη δεν καταλήγουν σε σαφή γνώμη στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας ελέγχου, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα παραπομπής του σχετικού θέματος στο Συμβούλιο, που αποτελεί το θεσμικό όργανο της Ένωσης στο οποίο οι κυβερνήσεις των κρατών μελών εκπροσωπούνται σε υπουργικό επίπεδο και έχουν σφαιρική εικόνα για όλες τις πολιτικές της Ένωσης. Προτείνεται λοιπόν να δοθεί η δυνατότητα στην Επιτροπή να παραπέμπει επισήμως στο Συμβούλιο συγκεκριμένες περιπτώσεις, μετά από ένα αποτέλεσμα μη διατύπωσης γνώμης στην επιτροπή προσφυγών, για μια μη δεσμευτική γνώμη, ούτως ώστε να έχει εικόνα για τον πολιτικό προσανατολισμό του Συμβουλίου σχετικά με τις επιπτώσεις της μη διατύπωσης γνώμης, συμπεριλαμβανομένων των θεσμικών, νομικών, πολιτικών και διεθνών επιπτώσεων. Η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε θέση διατυπώνεται από το Συμβούλιο εντός 3 μηνών από την παραπομπή. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να ορίζει μικρότερη προθεσμία στην παραπομπή.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 291 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ θεσπίζει τους κανόνες και τις γενικές αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- (2) Το σύστημα που καθιερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 έχει αποδείξει, συνολικά, ότι λειτουργεί καλά στην πράξη και ότι εξασφαλίζει την κατάλληλη θεσμική ισορροπία όσον αφορά τους ρόλους της Επιτροπής και των άλλων εμπλεκόμενων φορέων. Αυτό το σύστημα θα πρέπει, επομένως, να συνεχίσει να λειτουργεί ως έχει, με εξαίρεση ορισμένες στοχευμένες τροποποιήσεις όσον αφορά συγκεκριμένες πτυχές της διαδικασίας στο επίπεδο της επιτροπής προσφυγών. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι να εξασφαλιστεί ευρύτερη πολιτική λογοδοσία και οικειοποίηση των πολιτικώς ευαίσθητων εκτελεστικών πράξεων χωρίς, ωστόσο, να τροποποιούνται οι νομικές και θεσμικές ευθύνες για τις εκτελεστικές πράξεις, όπως οργανώνονται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (3) Σε σειρά συγκεκριμένων περιπτώσεων, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 προβλέπει την παραπομπή στην επιτροπή προσφυγών. Στην πράξη, παραπομπή στην επιτροπή προσφυγών έχει γίνει σε περιπτώσεις στις οποίες εντός της επιτροπής δεν

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία, είτε υπέρ είτε κατά, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης, και επομένως δεν διατυπώνεται γνώμη. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό συνέβη σε σχέση με τους γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς και τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

- (4) Η πείρα έχει δείξει ότι, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, η επιτροπή προσφυγών επαναλαμβάνει το αποτέλεσμα της επιτροπής εξέτασης και καταλήγει σε μη διατύπωση γνώμης. Η επιτροπή προσφυγών δεν έχει, επομένως, συμβάλει στη διασάφηση των θέσεων των κρατών μελών.
- (5) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 προβλέπει ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, δηλαδή δίνει τη διακριτική ευχέρεια στην Επιτροπή.
- (6) Αυτή η διακριτική ευχέρεια, ωστόσο, είναι σημαντικά περιορισμένη στις περιπτώσεις που αφορούν την έγκριση προϊόντων ή ουσιών, όπως στον τομέα των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών, καθώς η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εκδώσει απόφαση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και δεν μπορεί να απέχει από τη λήψη απόφασης.
- (7) Μολονότι η Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να αποφασίζει σε τέτοιες περιπτώσεις, λόγω της ιδιαίτερης ευαισθησίας των εγειρόμενων ζητημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αναλαμβάνουν πλήρως τις ευθύνες τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Εντούτοις, αυτό δεν ισχύει όταν τα κράτη μέλη αδυνατούν να επιτύχουν ειδική πλειοψηφία λόγω, μεταξύ άλλων, σημαντικού αριθμού αποχών ή μη παρουσίας κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας.
- (8) Για να αυξηθεί, επομένως, η προστιθέμενη αξία της επιτροπής προσφυγών, θα πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος της, μέσω της πρόβλεψης της δυνατότητας να πραγματοποιηθεί νέα συνεδρίαση της επιτροπής προσφυγών, οσάκις δεν διατυπώνεται γνώμη. Το κατάλληλο επίπεδο αντιπροσώπευσης στη νέα συνεδρίαση της επιτροπής προσφυγών θα πρέπει να είναι το υπουργικό επίπεδο, ώστε να εξασφαλίζεται ο πολιτικός διάλογος. Για να επιτραπεί η διοργάνωση αυτής της νέας συνεδρίασης, θα πρέπει να παραταθεί η προθεσμία για τη διατύπωση γνώμης από την επιτροπή προσφυγών.
- (9) Οι κανόνες περί ψηφοφορίας για την επιτροπή προσφυγών θα πρέπει να αλλάξουν, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος μη διατύπωσης γνώμης και να δοθούν κίνητρα στους εκπροσώπους των κρατών μελών να λαμβάνουν σαφή θέση. Για τον σκοπό αυτόν, μόνο τα κράτη μέλη που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται, και τα οποία δεν απέχουν, θα πρέπει να θεωρούνται συμμετέχοντα κράτη μέλη για τον υπολογισμό της ειδικής πλειοψηφίας. Για να διασφαλιστεί ότι το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας είναι αντιπροσωπευτικό, μια ψηφοφορία θα πρέπει να θεωρείται έγκυρη μόνο στην περίπτωση που συμμετέχοντα μέλη της επιτροπής προσφυγών είναι μια απλή πλειοψηφία των κρατών μελών. Εάν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη απαρτία πριν από τη λήξη της προθεσμίας για τη λήψη απόφασης από την επιτροπή, θα θεωρείται ότι η επιτροπή δεν διατύπωσε γνώμη, όπως ήδη ισχύει.
- (10) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, να ζητά από το Συμβούλιο να δίνει τη γνώμη και τους προσανατολισμούς του σχετικά με τις ευρύτερες επιπτώσεις της μη διατύπωσης γνώμης, συμπεριλαμβανομένων των

θεσμικών, νομικών, πολιτικών και διεθνών επιπτώσεων. Η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε θέση διατυπώνεται από το Συμβούλιο εντός 3 μηνών από την παραπομπή. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να ορίζει μικρότερη προθεσμία στην παραπομπή.

- (11) Η διαφάνεια σχετικά με τις ψήφους των εκπροσώπων των κρατών μελών σε επίπεδο επιτροπής προσφυγών θα πρέπει να ενισχυθεί, και οι ατομικές ψήφοι των εκπροσώπων των κρατών μελών θα πρέπει να δημοσιοποιούνται.
- (12) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 3 παράγραφος 7, προστίθεται το ακόλουθο έκτο εδάφιο:

«Εφόσον η επιτροπή προσφυγών δεν διατυπώσει γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει να πραγματοποιήσει η επιτροπή προσφυγών νέα συνεδρίαση, σε υπουργικό επίπεδο. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η επιτροπή προσφυγών διατυπώνει τη γνώμη της εντός 3 μηνών από την αρχική ημερομηνία παραπομπής.»

- 2) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, προστίθεται το ακόλουθο δεύτερο εδάφιο:

«Ωστόσο, μόνο τα μέλη της επιτροπής προσφυγών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας και δεν απέχουν από την ψηφοφορία, θεωρούνται συμμετέχοντα μέλη της επιτροπής προσφυγών. Η πλειοψηφία που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 είναι η ειδική πλειοψηφία που αναφέρεται στο άρθρο 283 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ. Μια ψηφοφορία θεωρείται έγκυρη μόνο στην περίπτωση που συμμετέχοντα μέλη είναι μια απλή πλειοψηφία των κρατών μελών.»

β) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 3α:

«3α. Εφόσον η επιτροπή προσφυγών δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει το θέμα στο Συμβούλιο, για μια γνώμη με την οποία εκφράζει τις απόψεις και τον προσανατολισμό του σχετικά με τις ευρύτερες επιπτώσεις της έλλειψης γνώμης, συμπεριλαμβανομένων των θεσμικών, νομικών, πολιτικών και διεθνών επιπτώσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε θέση διατυπώνεται από το Συμβούλιο εντός 3 μηνών από την παραπομπή. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να ορίζει μικρότερη προθεσμία στην παραπομπή.»

3) Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών συμπεριλαμβανομένων, στην περίπτωση της επιτροπής προσφυγών, των ψήφων που εκφράζονται από τον εκπρόσωπο κάθε κράτους μέλους·»·

β) Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα στοιχεία όλων των εγγράφων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), στ) και ζ) της παραγράφου 1, καθώς και οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία ε) και η) της εν λόγω παραγράφου, δημοσιεύονται στο μητρώο.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε εκκρεμείς διαδικασίες για τις οποίες η επιτροπή προσφυγών έχει ήδη διατυπώσει γνώμη κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος